

OPINIÓ

Sobre les caramelles d'Alcover

David Ferré

Director de l'EMMA | president de l'Associació EMMA Cultura

Al'EMMA, des de ja fa un temps, estem treballant el format de música de carrer perquè veiem que és una forma idònia d'apropar la música a la població i l'experiència per als músics és molt intensa, completa i alhora motivadora pel caliu i proximitat de la gent. La recerca d'aquest tipus de format ens ha portat a participar molt activament a la Fira de Bandolers i al Mercat de Nadal, per exemple. Va ser buscant noves festivitats i oportunitats de portar la música als carrers al llarg del curs que va sorgir la idea de reactivar les caramelles per Pasqua. Certament, desconixem bastant el tema i ens vam posar a investigar documentació històrica del Centre d'Estudis Alcoverencs (CEA), a preguntar a antics caramellaires la seva experiència, a investigar com es fan les caramelles actualment en diferents punts de la geografia catalana on la tradició està fortament arrelada... Va ser així com ens vam fer una idea més exacta de les caramelles, en vam agafar els

elements essencials i els vam adaptar a la nostra realitat.

Els elements essencials que vam agafar van ser: festiu, tradicional i intergeneracional.

Element festiu: la festa celebra l'entrada de la primavera, la resurrecció, la Pasqua, l'alegria, la joia, el cant dels ocells, l'amor... Els caramellaires anaven a passar-s'ho bé des dels assajos, que començaven just passat el Carnaval, fins a les cantades de caramelles, per Pasqua. Posteriorment, hi havia el "tiberi", on tots els caramellaires es reunien i compartien un àpat suculent. Actualment, les festes de caramelles més importants de Catalunya, com el cas de Sùria, acaben amb un concert final per al gaudi de tots els assistents. D'aquí també que el nom de l'activitat sigui la "Festa de les Caramelles" i no simplement "caramelles".

Element tradicional: la festa s'emmarca en un context de cultura tradicional i popular. La posada en escena amb elements propis de la indumentària típicament catalana, la cistella engalanada, el ruc català que acompanya moltes vegades les caramelles, posen èmfasi en el fet català i l'arrel tradicional i popular. El repertori, evident-

ment, ha d'anar d'acord i va ser aquest el fet que ens va portar, en aquesta primera edició, a recuperar les velles caramelles que s'havien cantat en èpoques passades. La resta de música instrumental que s'interpretarà durant la festa serà també d'arrel tradicional i popular.

La recuperació de caramelles d'autoria alcoverenca afegeix un valor local destacable al repertori.

Element intergeneracional: en èpoques passades, els caramellaires s'acostumaven a reunir per colles de quintes bastant similars i joves. Aquest fet assegurava la benavinença entre els participants, però ara quan l'interès o motivació d'aquests disminuïa provocava la desaparició de la festa perquè moltes vegades no hi havia un relleu generacional. La recuperació

d'aquesta tradició s'ha fet pensant en la sostenibilitat de la festa al llarg del temps, barrejant petits, grans i mitjans (avis, pares i fills). Ja sigui cantant, tocant instruments o participant com a casa caramellaire, totes les edats hi tenen cabuda i esdevé una activitat familiar.

Tot el material patrimonial sobre les caramelles d'Alcover que s'ha recopilat, tant documentació històrica com recuperació i edició de tonades i partitures, el publicarem en format llibret amb la intenció de salvar tot aquest material de l'oblit del temps i perquè les generacions presents i futures el tinguin a la seva disposició. A partir d'aquí, la intenció és que la Festa de les Caramelles esdevingui una tradició viva i en constant evolució, que generi nous materials, noves tonades i partitures, que s'afegiran i incrementaran aquest material de base. Des de l'EMMA estem apostant per una formació musical on la creativitat en sigui la pedra angular, la qual cosa implica capacitar l'alumnat per crear material musical, re-interpretar-lo, combinar-lo, variar-lo, etc., a fi d'obtenir nous materials originals i/o derivats. Aquest fet ajudarà a mantenir tradicions musicals, com puguin ser les caramelles i d'altres, vives i en constant adaptació als nous temps. D'igual

manera, el programa d'actes d'aquesta primera edició té un format de llavor germinal amb la intenció i voluntat que pugui créixer en futures edicions incorporant més activitats, gent i matisos diferents.

Finalment, només resta fer una crida als veïns d'Alcover a abraçar aquesta bella tradició de les caramelles que pretenem recuperar i suportar-la, ja sigui com a participants (cantaires o músics), com a cases (sense cases que visitat i cantar caramelles la festa no té sentit), participant del sopar popular i del concert de música tradicional posterior... La proposta, segons ens ha transmès tothom que se li ha explicat, sembla d'allò més interessant i atractiva, ara l'hem de fer bona entre tots i totes. Bon símptoma d'això són les nombroses entitats locals de caire musical, cultural i religiós que s'han adherit i donen suport a l'iniciativa.

Agraeixo especialment a tots els membres de l'Associació EMMA Cultura, entitat organitzadora de la festa, la seva implicació des del principi en el projecte, així com les persones que a títol individual ens han ajudat en el procés i elaboració d'aquest.

Desitgem que puguem gaudir plegats d'una veritable Festa de les Caramelles, entrañable i molt participada per molts anys!

L'EMMA, des de fa temps, estem treballant el format de música al carrer

Plagues

Lluís Català

Regidor SI Alcover

El passat divendres 3 de març, en el punt de precís i preguntes del ple ordinari de l'Ajuntament d'Alcover, el nostre grup, SI Alcover, feia pública la seva preocupació pels efectes i l'afectació de l'eruga processionària al nostres boscos i al nostre entorn.

És evident i ben visible el lamentable estat en què es tro-

ba gran part del bosc i de les muntanyes del nostre terme a causa d'aquesta plaga, i per aquest motiu ens adreçarem a l'alcalde preguntant-li quines accions es pensaven fer per paliar i/o reduir aquest fenomen. Malauradament, la resposta de l'alcalde ens va deixar encara més preocupats: l'actuació al bosc era responsabilitat i competència del DARP (Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca) de la Generalitat de Catalunya i, avui dia, aquesta administració no té previst realitzar el tractament de fumigació que tradicionalment es fa, ja que, segons ells, aquest procediment no és efectiu i a més posa en risc la població. Nosaltres no som experts en el

tema i per tant no podem entrar a discutir si realment és així o no (tampoc descartem motius econòmics en la decisió presa pel departament per deixar de fer el tractament que es fa en anys anteriors) però, sigui quin sigui la raó de la no actuació, la qüestió és: pensa el DARP fer alguna cosa? Quines mesures alternatives es prendran per actuar contra l'avenç d'aquesta plaga? Perquè està clar que alguna cosa s'ha de fer, no?

Els efectes negatius de l'eruga processionària són prou coneguts per tothom: desforestació per la mort dels pins i afectació a la salut de persones i animals en cas de contacte com a principals exemple de les més importants. Per tant, davant

d'una situació prou greu com aquesta, nosaltres entenem que s'ha d'actuar, de manera decidida i efectiva, per reduir l'afectació i, si pot ser, eliminar aquesta plaga i les seves conseqüències. No entendriem que el tema es quedés aquí, sense alternatives, sense respostes ni actuacions per part de l'administració competent. Perquè en cas que fos així seria una negligència intolerable i inadmissible.

El tema de la processionària pot servir, també, per escenificar i posar sobre la taula una de les grans problemàtiques del municipalisme: la "persecució", per part dels ajuntaments, sobretot dels petits i mitjans municipis, d'organismes i ad-

ministracions supramunicipals perquè actuïn i facin el que els pertoca per solucionar problemes que afecten el conjunt de la població i dels quals tenen la responsabilitat i les competències. Una tasca, la dels consistoris, gens fàcil i gens agraïda; desigual, pel fet que t'has "d'enfrontar" a ens molt més grans i poderosos que tu. Però no hi ha altra opció!

Des de SI Alcover estarem atents a la resposta, tant de paraula com de fets, que doni el DARP, i continuarem insistint, a través del govern municipal, en el tema perquè no caigui en l'oblit sinó tot el contrari, que es converteixi en un prioritat i es posi en vies de resolució.